

ČISTA OBALA 2019

OBVESTILO ZA MEDIJE

V **soboto, 21. 09. 2019**, je potekala že deseta izvedba čistilne akcije Čista obala, ki je bila organizirana s strani Inštituta za vode RS v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor ter Zavodom TRI-NITI.

Na dogodku se je zbralo **240 prostovoljcev**, ki so prišli z vseh koncev Slovenije in tujine (Slika 1). Prostovoljci so čistili plaže morja in jezer na lokacijah **Lazaret, Debeli rtič, Ankaran, Koper, Izola, obala Krajinskega parka Strunjan, Strunjan, Fiesa, Seča in ob reki Rižani**.

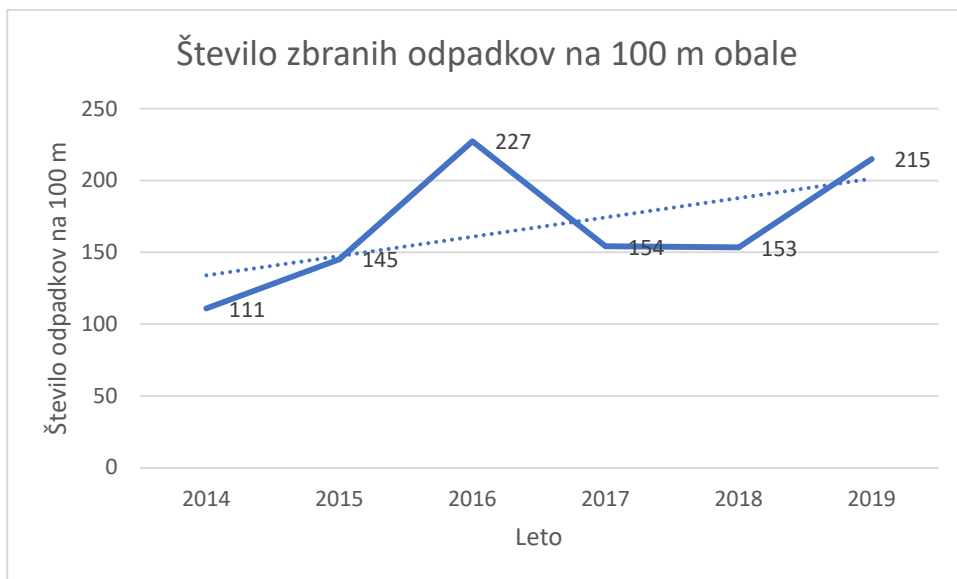

Slika 1: Skupina prostovoljcev (foto: Mitja Klodič)

Letos smo zbrali **588 kg** ali **39.103 kosov odpadkov** (v letu 2018 smo zbrali 566 kg odpadkov ali 25.712 kosov odpadkov). Od tega smo letos samo v dveh urah zbrali **20.509 cigaretnih ogorkov**, ki veljajo tudi za najštevilčnejše odpadke na obali (Slika 2).

Letošnja predvidena dolžina čiščenja obale je bila več kot 20 km. Prostovoljci so glede na čas in onesnaženost uspeli očistiti **18.200 m obale**, kar je za kilometer in pol več od lanskoletnega rekorda. Tako smo postavili spet nov rekord v dolžini očiščene obale. Vsak prostovoljec je v povprečju pobral 163 kosov odpadkov. V povprečju se je na obali nahajalo 215 kosov odpadkov na 100 metrov obale. V obdobju od leta 2014 do danes opažamo porast povprečnega števila zbranih odpadkov na 100 m obale z največjim skokom zabeleženim v akciji leta 2016 (zbranih 227 odpadkov na 100 m obale) (Graf 1).

Zanimivo je dejstvo, da je v letu 2016 prišlo do močnega zmanjšanja pogostosti čiščenja obalne linije s strani državne službe.

Graf 1: Število odpadkov na 100 metrov očiščene obale po letih.

Slika 2: Zbrani cigaretni ogorki po občinah (od leve proti desni: Koper, Izola, Piran in Ankaran, foto: Uroš Robič).

Letos je bila najbolj onesnažena lokacija glede na število odpadkov Simonov zaliv. Na 450 metrih se je nahajalo 5.391 kosov odpadkov, od tega je bilo 4.560 cigaretnih ogorkov. Ti so se nahajali na plaži in okoli gostinskega lokala. Po teži je bila najbolj onesnažena lokacija Strunjan (območje obale od Belih skal do Stjuže). Tam so prostovoljci z obale odstranili dva gumenjaka, s pomočjo Krajinskega parka Strunjan in prostovoljcev pa smo z morskega dna in obale odstranili skupno **270 kg odpadkov**.

Občine Ankaran, Koper, Izola in Piran so skupaj s komunalnimi podjetji poskrbele za brezplačno parkiranje za prostovoljce in dodatne rokavice ter vrečke za odpadke. V Krajinskem parku Strunjan so zaposleni z morskega dna odstranili odpadke, ki so že nekaj let na morskem dnu. Letos se nam je pri čiščenju pridružila Gimnazija Koper. V sodelovanju z

ribiško družino Koper je del dijakov očistilo okoli 300 m rečnih brežin reke Rižane in z njih pobrali 20 kg odpadkov, preostali dijaki pa so skupaj z učitelji čistili obalo od Ankarana preko obalne ceste vse do Izole. Podjetje Krka Strunjan je poskrbelo za pogostitev prostovoljcev.

Uprava za pomorstvo RS je s plovilom zbirala odpadke iz težje dostopnih lokacij (Slika 3). Za odvoz in ravnanje z odpadki je poskrbela Direkcija RS za vode in koncesionar VGP Drava, Ptuj.

Slika 3: Uprava za pomorstvo RS je zbrala odpadke iz težje dostopnih lokacij (foto: Mitja Klodič).

Letošnja akcija Čista obala je potekala pod sloganom "Z MANJ NAREDIMO VEČ", saj smo želeli opozoriti, da je za čisto okolje pomembna predvsem sprememba naših navad. V sodelovanju s Centrom uporabnih predmetov Komunale Izola smo pripravili »Izmenjevalnico« in povabili prostovoljce, da s seboj prinesejo predmete, ki jih ne uporabljajo (Slika 4).

Slika 4: Letošnja akcija je bila nadgrajena z »izmenjevalnico« uporabnih predmetov (foto: Mitja Klodič).

Predstavili smo še primere trajnostno usmerjenih praks, izvedli različne delavnice in fotografsko razstavo Roka Dolničarja, skupina Gimnazije Koper pa je iz odpadnih materialov

ustvarila kreacijo hobotnice, ki nas nazorno spomni na nevarnost morskih odpadkov (Slika 5). S programom, ki vsako leto sledi čiščenju, želimo delovati povezovalno in predvsem spodbuditi vse sodelujoče, da je čas za spremembe. Letošnja akcija je bila tudi osrednji dogodek Tedna Sredozemske obale.

Slika 5: Umetniško delo Gimnazije Koper (foto: Mitja Klodič).

Pri akciji smo uporabljali rokavice za večkratno uporabo, ki jih bomo oprali in uporabili naslednje leto (Slika 6). Prav tako bomo vse vrečke, ki smo jih uporabili za zbiranje odpadkov, ponovno uporabili v naslednjem letu.

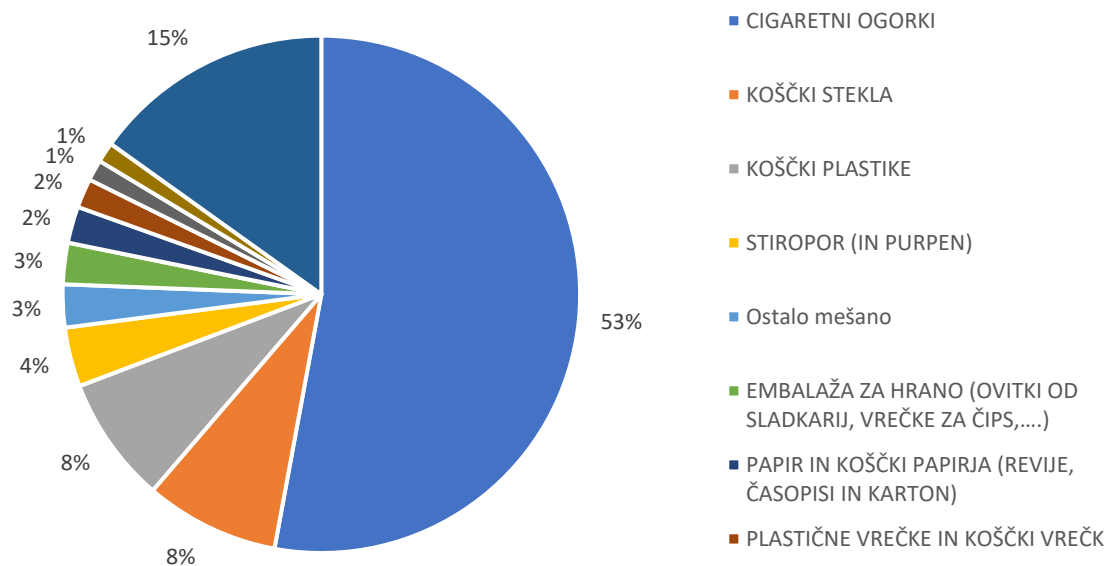
Slika 6: Ponovna uporaba rokavic in vrečk za prihodnje leto (foto: Uroš Robič).

Statistika čistilne akcije Čista obala 2019

Skupno število udeležencev	240
Skupno število zbranih odpadkov:	39.103
Skupna teža zbranih odpadkov:	588 kg
Očiščena skupna dolžina obale:	18.200 metrov

TOP 10 odpadkov

Najpogostejše najdeni odpadki so bili cigaretni ogorki (53%), koščki stekla (8%), nerazpoznavni plastični koščki (8%), koščki stiroporja in purpena (4%) in ostali mešani odpadki, ki niso bili na seznamu (3%). Preostanek je skupno predstavljal 15% najdenih odpadkov. Po podatkih iz prejšnjih let opazimo, da je ozaveščanje ljudi pripomoglo k temu, da palčk za ušesa in mrežic za gojenje školk ni na seznamu desetih najpogostejših odpadkov na obali.

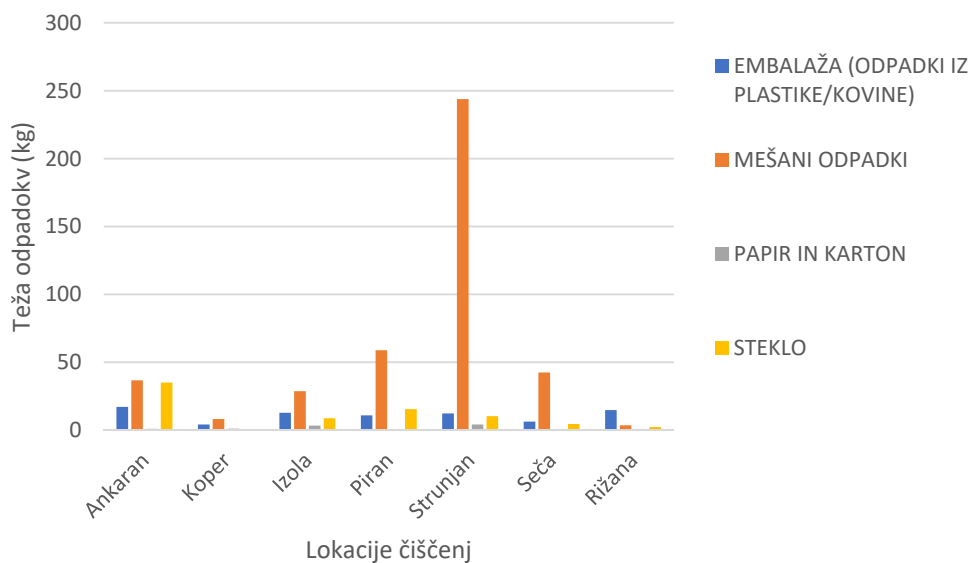

Vse vrečke za zbiranje odpadkov so bile označene s kraticami lokacij. Vse vreče smo prešteli in stehali glede na kategorijo odpadkov (Slika 7 in 8). Tehtanje odpadkov je ob koncu dogodka potekalo v Strunjanu (ob sedežu Krajinskega parka Strunjan).

Slika 7 in 8: Popis odpadkov – ICC koordinatorka Andreja Palatinus (levo) in tehtanje odpadkov (desno) (foto: Mitja Klodič).

Teže odpadkov (kg) po kategorijah in lokacijah

Odpadki, ki so predstavljali največjo težo, sta bila gumenjaka iz lokacije Strunjan, odpadno železo, ki smo ga pobrali na lokaciji v Piranu in Seči. Najmanjšo težo so predstavljali odpadki iz papirja in kartona. Z obale smo očistili 363 kg odpadkov in 225 kg odpadkov z morskega dna, skupaj 588 kg odpadkov (Slika 9).

Slika 9: Najdeni odpadki s čistilne akcije Čista obala 2019

Po številu odpadkov je bila najbolj onesnažena lokacija Simonov zaliv in Debeli rtič 2 (okolica Mladinskega zdravilišča Debeli rtič do plaže Študent). Veliko število odpadkov se je nahajalo tudi na kratkem odseku med avtokampom in ladjedelnico v Izoli (2.198 kosov).

Čeprav je lahko popis odpadkov zamudno delo, lahko le na ta način ugotovimo sestavo odpadkov in s tem pripomoremo k večji ozaveščenosti ljudi (Slika 10).

Slika 10: Popis posameznih odpadkov (foto: Mitja Klodič)

Najbolj nenavadni najdeni odpadki na obali so bili:

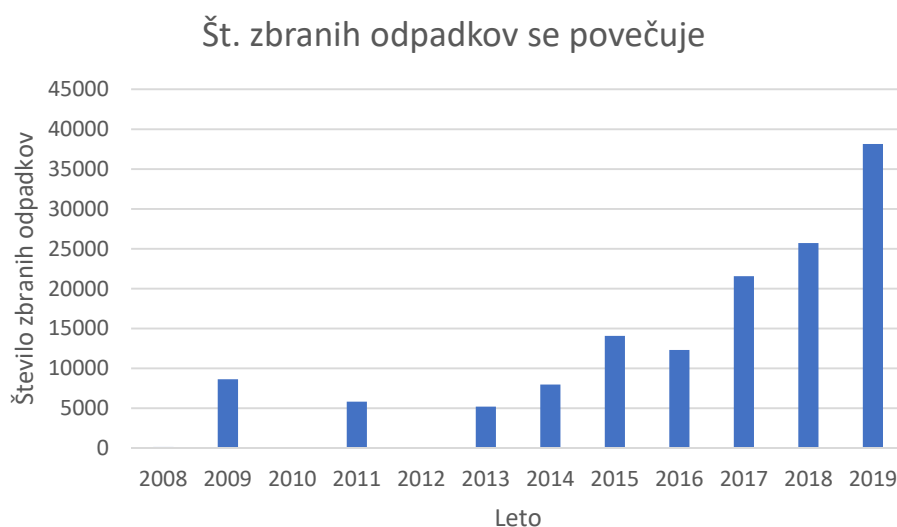
slušalke, spodnje hlačke, čelada, duda, Nalgesin tablete, pasji iztrebki v plastični vrečki, valjček za beljenje, čopič, stiskalec krompirja, injekcija brez igle, vrečka z drogo – hašiš, dva gumenjaka, čevelj, plavutka, britvice, knjiga z naslovom: Prigode partizanskega šoferja in dve 1.20 m veliki boji.

Slika 11 in 12: Najdena knjiga (levo) (foto: Andreja Palatinus) in raznoliki odpadki (desno) (foto: Špela Koren).

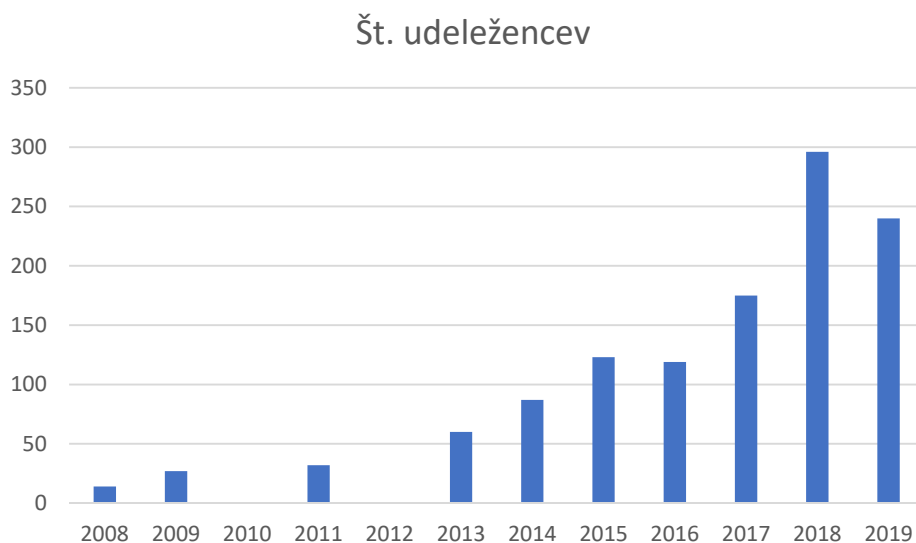
Grafični prikazi zbranih podatkov od leta 2008 – 2019

Graf 1: Grafični prikaz števila zbranih odpadkov.

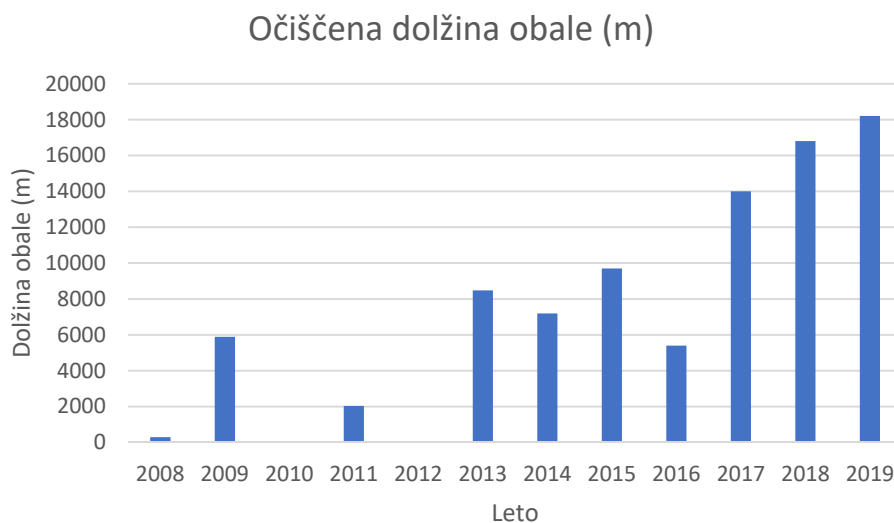
Letošnja akcija je bila zelo uspešna, saj smo z obale očistili 20.509 cigaretnih ogorkov.

Graf 2: Grafični prikaz števila udeležencev od leta 2008 – 2019.

Letošnja akcija je bila uspešna, saj se je akcije udeležilo 240 prostovoljcev. Nekaj prostovoljcev se je udeležilo akcije tudi neposredno v Strunjanu, kjer so očistili določene predele plaže. Največje skupine udeležencev so predstavljali prostovoljci iz Gimnazije Koper.

Graf 3: Grafični prikaz očiščene dolžine obale od leta 2008 – 2019.

Zahvaljujemo se vsem prostovoljcem in ostalim sodelujočim, ki že vrsto let podpirate Čisto obalo. Med njimi tudi: DRSV, UPRS, občine Ankaran, Koper, Izola, Piran, Gimnaziji Koper, Terme Krka Strunjan, Center uporabnih predmetov Izola, Krajinski park Strunjan, plesni studio Erato, Rok Dolničar, Žiga Miklavc, društvo Morigenos, Rifuzl, Pralne pleničke in še mnogi drugi.

Foto: Mitja Klodič

**Vsem se iskreno zahvaljujemo in vas hkrati vabimo, da se nam
pridružite tudi prihodnje leto.**

Vaša ekipa Čiste obale